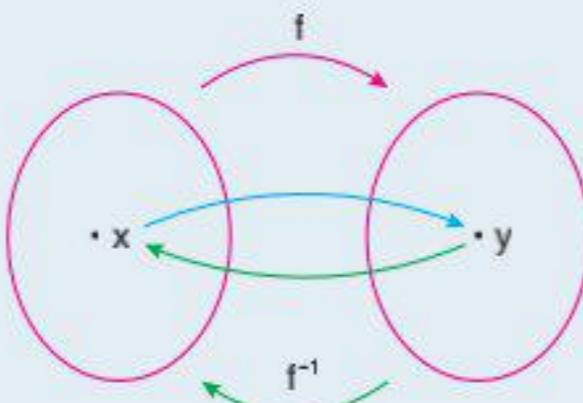

Fonksiyonun Tersi

BİLGİ NOTU

- $f : A \rightarrow B$ fonksiyonu bire bir ve örten fonksiyon olmak üzere her $x \in A$ ve $y \in B$ için $(gof)(x) = x$ ve $(fog)(y) = y$ eşitliklerini sağlayan $g : B \rightarrow A$ fonksiyonuna f nin **ters fonksiyonu** denir. $g = f^{-1}$ şeklinde gösterilir.
- $f : A \rightarrow B$ ise $f^{-1} : B \rightarrow A$
 $x \rightarrow y \quad y \rightarrow x$
Başka bir ifadeyle
 $y = f(x)$ ise $x = f^{-1}(y)$ olur.
 $(x, y) \in f$ ise $(y, x) \in f^{-1}$ olur.
- Bir fonksiyonunun tersi ile bileşkesi birim fonksiyonu verir.
Buna göre, $f \circ f^{-1} = I$ veya $f^{-1} \circ f = I$ olur.
 $(fog)^{-1}(x) = (g^{-1} \circ f^{-1})(x)$ olur.
 $(f^{-1})^{-1}(x) = f(x)$ olur.
- $a, b \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$ olmak üzere $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b$ ise
 $f^{-1}(x) = \frac{x - b}{a}$ olur
- $f : \mathbb{R} \rightarrow \left\{-\frac{d}{c}\right\} \rightarrow \mathbb{R} - \left\{\frac{a}{c}\right\}$ olmak üzere $f(x) = \frac{ax + b}{cx + d}$ fonksiyonun tersi $f^{-1}(x) = \frac{-dx + b}{cx - a}$ olur.
- $y = f(x)$ fonksiyonunun grafiği ile $y = f^{-1}(x)$ fonksiyonunun grafiği analitik düzlemede $y = x$ doğrusuna göre simetiktir.

1. $f(x) = 4x + 1$ fonksiyonunun tersi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $4x - 1$ B) $\frac{x+1}{4}$ C) $\frac{x-1}{4}$
D) $\frac{x+4}{-1}$ E) $-4x + 1$

2. $f(-x + 1) = 2x + 3$ olduğuna göre, $f(x)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $-x + 1$ B) $-2x + 1$ C) $-2x + 3$
D) $-2x + 5$ E) $-5x + 2$

3. $f^{-1}(2x - 1) = 3x + n$

- $f(4) = 1$ olduğuna göre, $f^{-1}(n)$ kaçtır?
- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5

4. $f : \mathbb{R} - \{-5\} \rightarrow \mathbb{R} - \{2\}$ olmak üzere,

$y = f(x)$ fonksiyonu için $x \cdot y + 5 \cdot y = 2x - 1$ dir.

Buna göre, $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{5x+1}{x-2}$ B) $\frac{5x+1}{2-x}$ C) $\frac{x+5}{x-2}$
D) $\frac{x+5}{2-x}$ E) $\frac{5x-1}{2-x}$

5. $\mathbb{R} - \{a\} \rightarrow \mathbb{R} - \{b\}$

$$x = \frac{2f(x) + 3}{3f(x) - 4}$$

$f(x)$ fonksiyonu bire bir ve örten bir fonksiyon olduğuna göre, $b + a$ toplamı kaçtır?

- A) -2   B) -1   C) 0   D) 1   E) 2

6. $f : (-\infty, 1] \rightarrow [-1, \infty)$

olmak üzere, $f(x) = x^2 - 2x$ fonksiyonunun tersi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\sqrt{x+1} + 1$ B) $1 - \sqrt{x+1}$ C) $\sqrt{x+1}$
D) $\sqrt{x-1}$ E) $-1 - \sqrt{x+1}$

7. $(g^{-1} \circ f)(x) = 4x - 1$

$$f(x) = 2x - 3$$

olduğuna göre, $g(3)$ kaçtır?

- A) -3   B) -2   C) -1   D) 0   E) 1

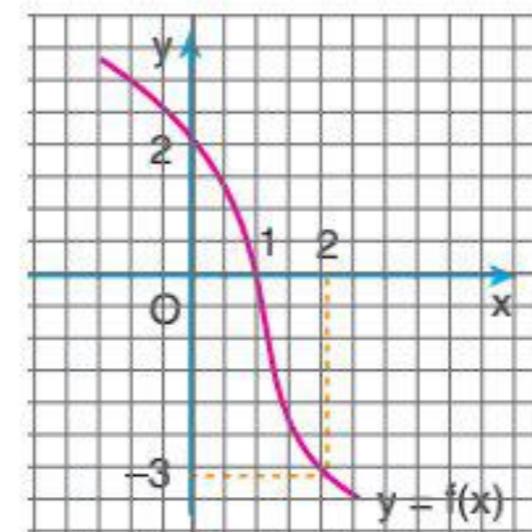
8. $f(x) = 3x - 6$
 $g(x) = (x - 2)^2$

fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, $(gof^{-1})(x)$ aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $9x - 1$ B) $x - 9$ C) $9x^2$
 D) $\frac{x^2}{9}$ E) $x^2 - 9$

11.

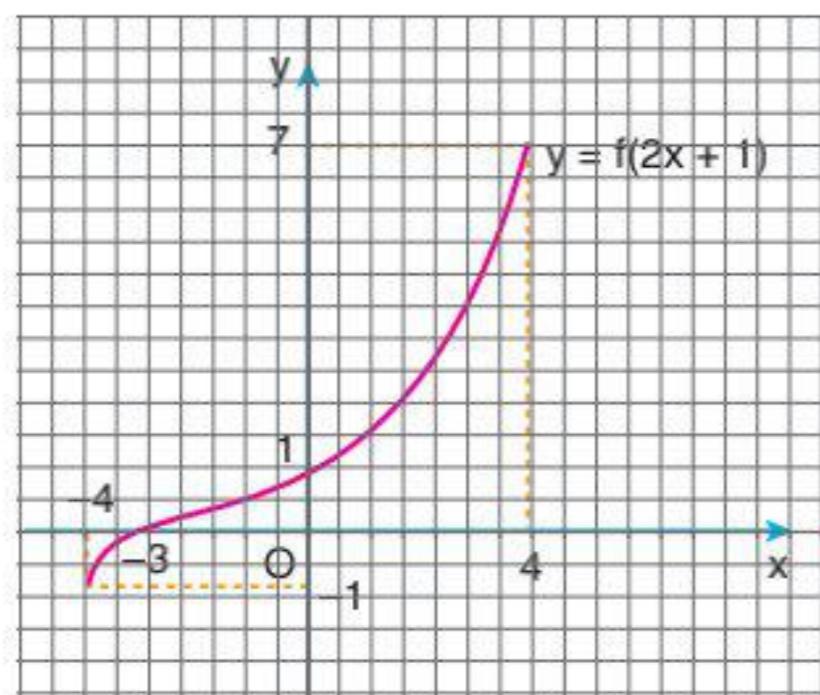
Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonu için,

- I. $x \in [0, 2]$ de bire birdir.
 II. $x \in [0, 2]$ için $f^{-1}(x)$ de fonksiyondur.
 III. $\frac{f(2) + f^{-1}(2)}{f(f(1))} = -\frac{3}{2}$ dir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

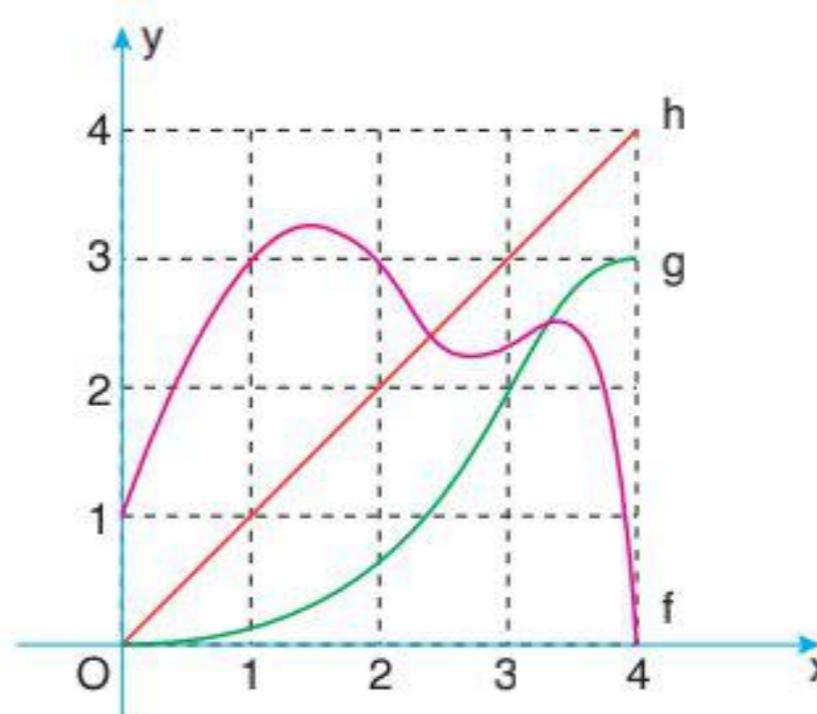
9.

Yukarıda grafiği verilen $y = f(2x + 1)$ fonksiyonu için $f(9) + f^{-1}(-1)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) -3   B) -2   C) -1   D) 0   E) 1

12. Dik koordinat düzleminde $[0, 4]$ aralığında tanımlı $y = f(x)$, $y = g(x)$ ve $y = h(x)$ fonksiyonlarının grafikleri aşağıda verilmiştir.

$a \in (1, 2)$ için

- $b = f(a)$
- $c = g(b)$
- $d = h(c)$

olarak belirleniyor.

Buna göre,

- I. $a < b$
 II. $d < b$
 III. $c < a$

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

2018 / AYT

10. a ve b sıfırdan farklı gerçek sayılar olmak üzere, gerçek sayılar kümesi üzerinde tanımlı bir f fonksiyonu

$$f(ax + b) = x$$

$$f(a) = \frac{b}{a}$$

eşitliklerini sağlamaktadır.

Buna göre, $f(0)$ değeri kaçtır?

- A) $-\frac{1}{2}$ B) $-\frac{1}{3}$ C) $-\frac{2}{3}$ D) 1   E) 2